

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA**

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
ZA 2007. GODINU**

Zagreb, lipanj 2008.

SADRŽAJ

1. Uvod	2
2. Zakonodavni okvir	2
3. Obveze i zadaci Agencije	2
4. Proračun Agencije, prostor i oprema, stručna služba	3
5. Usklađivanje propisa	4
6. Aktivnosti vezane uz proces pridruživanja EU	5
7. Sudjelovanje u radnim tijelima u Europi	6
8. Suradnja s državnim i tijelima javne uprave	8
9. Postupanje na upite državnih tijela, pravnih osoba i građana	9
10. Nadzor	13
11. Međunarodna konferencija u Zadru	26
12. Javnost rada	27
13. IPA projekt	28
14. Zaključak	29

1. UVOD

Godišnje izvješće o radu za 2007. godinu Agencija za zaštitu osobnih podataka dostavlja Hrvatskom saboru na temelju odredbe članka 31. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

2. ZAKONODAVNI OKVIR

Zakonodavni okvir u RH koji se odnosi na zaštitu osobnih podataka obuhvaća niže navedeni sustav propisa:

- Ustav Republike Hrvatske (NN br.41/01)
- Zakon o potvrđivanju Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka (NN Međunarodni ugovori br. 4/05)
- Zakon o potvrđivanju izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (ETS br. 108) koje europskim zajednicama omogućavaju pristupanje (NN Međunarodni ugovori br. 12/05)
- Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN br. 103/03)
- Zakon o dopuni Zakona o zaštiti osobnih podataka (NN br.118/06)
- Kazneni zakon RH, čl. 133 (NN br. 110/97-71/06)
- Uredba o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka (NN br. 105/04)
- Uredba o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka (NN br. 139/04)

3. OBVEZE I ZADACI AGENCIJE

Sukladno članku 32. Zakona o zaštiti osobnih podataka Agencija za zaštitu osobnih podataka obavlja sljedeće poslove kao javne ovlasti:

- nadzire provođenje zaštite osobnih podataka
- ukazuje na uočene zloupotrebe prikupljanja osobnih podataka
- sastavlja listu država i međunarodnih organizacija koje imaju odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka
- rješava povodom zahtjeva za utvrđivanje povrede prava zajamčenih Zakonom
- vodi središnji registar u kojem se objedinjavaju evidencije o zbirkama osobnih podataka koje dostavljaju voditelji zbirki sukladno Zakonu.

Agencija obavlja i druge poslove (članak 33. Zakona).

4. PRORAČUN AGENCIJE, PROSTOR I OPREMA, STRUČNA SLUŽBA

Proračun

Temeljem važećih propisa financijska sredstva za rad osiguravaju se u državnom proračunu. Za 2007. godinu Agenciji je u proračunu namijenjen iznos od 6.945.000,00 kuna, od čega je ostvareno odnosno utrošeno 6.713.813,34 kuna ili 96,70% od ukupnog iznosa.

Iz priložene tabele razvidna je struktura troškova:

AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA 1541 ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA		TEKUĆI PLAN	IZVRŠENO 31.12.2007.	indeks
		2007	2007	
A765000	ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA	6.945.000,00	6.713.813,34	96,70
	UKUPNO AKTIVNOST A765000	6.459.000,00	6.261.932,61	96,98
3111	Plaće za redovan rad	3.127.180,00	3.009.132,00	96,20
3121	Ostali rashodi za zaposlene	86.100,00	70.326,00	81,70
3132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	486.543,00	466.416,00	95,90
3133	Doprinosi za zapošljavanje	53.477,00	51.155,00	95,70
3211	Službena putovanja	325.000,00	323.956,00	99,70
3212	Naknada za prijevoz, rad na terenu	203.000,00	194.600,00	95,90
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	100.000,00	99.991,63	99,99
3221	Uredsku materijal i ost. materij. rashodi	150.000,00	150.220,00	100,00
3223	Energija	113.000,00	90.412,00	80,01
3224	Materijal i dijelovi za tek i inv. održavanje	40.000,00	39.639,95	99,10
3225	Sitni inventar i autogume	30.000,00	29.947,99	99,83
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	187.700,00	189.271,00	100,8
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održava.	257.949,00	256.810,57	99,60
3233	Usluge promidžbe i informiranja	245.000,00	245.000,00	100,00
3234	Komunalne usluge	166.000,00	165.922,78	99,95
3235	Zakupnine i najamnine	557.000,00	557.000,00	100,00
3237	Intelektualne i osobne usluge	224.200,00	224.140,00	99,97
3238	Računalne usluge	22.000,00	21.982,18	99,92
3239	Ostale usluge	20.000,00	19.745,52	98,73
3292	Premije osiguranja	22.600,00	18.760,99	83,01
3293	Reprezentacija	27.000,00	27.013,00	100,00
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	14.000,00	10.088,00	71,70
3431	Bnkarske usluge i usluge platnog prom.	1.251,00	402,00	25,96
K765001	OPREMANJE AGENCIJE			0,00
	UKUPNO AKTIVNOST K765001	486.000,00	451.880,73	92,98
4123	Licence	80.000,00	78.293,35	97,87
4221	Uredska oprema i namještaj	160.000,00	160.000,00	100,00
4222	Komunikacijska oprema	10.000,00	9.151,88	91,52
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	10.000,00	9.998,00	99,98
4262	Ulaganja u računalne programe	226.000,00	194.437,50	86,03

Prostor i oprema

Oprema Agencije uglavnom zadovoljava sadašnjim zahtjevima za učinkovito izvršavanje radnih zadataka i obveza Agencije.

Radi niza novih obveza koje je Agencija dobila nužno se nameće potreba za pronalaženje većeg poslovnog prostora te su pokrenute aktivnosti da se ovaj problem riješi.

Stručna služba

Kvalifikacijska struktura Agencije (uključivo 2 dužnosnika)

MR	Interdisciplinarnih Europskih Studija	1
	Računarskih znanosti	1
VSS	Dipl.iur.	9
	Dipl.ing.elektrotehnike	2
	Dipl.krim.	1
	Dipl.ing.prometa i telekomunikacija	1
	Dipl.ing.matematike	1
VŠS	Ekonomist	1
	Ing.poslovne informatike	1
	Upravni pravnik	1
SSS		7

Stručnom usavršavanju djelatnika Agencije posvećuje se posebna pažnja pa se zainteresiranim djelatnicima omogućilo niz vidova stručnog usavršavanja: doškoloavanje (informatika), pohađanje stručnih skupova, seminara i radionica, te posebno pohađanje raznih oblika usavršavanja u organizaciji EU.

Trenutno je poslovni prostor ograničavajući faktor popunjavanja stručne službe.

5. USKLADIVANJE PROPISA

Potrebno je naglasiti kako je Zakon o zaštiti osobnih podataka RH u temeljnim pitanjima usklađen s pravnom stečevinom Zajednice te, iako je praksa pokazala opstojnost i provedivost postojećeg Zakona, točka neusklađenosti koja se ogledala u članku 13. (koji se odnosi na transfer podataka u inozemstvo) zahtjevala je dodatno usklađivanje u odnosu na članke 25. i 26. EU Direktive 95/46.

Naime, načelo "odgovarajuće zaštite" temeljno je načelo iznošenja osobnih podataka (članak 25 Direktive 95/46) te je bilo obuhvaćeno člankom 13. Zakona o zaštiti osobnih podataka, no rečena odredba bila je preflexibilno sročena. Osim toga, bilo je potrebno propisati i kriterije koji su sukladno kriterijima navedenima u članku 25. točka 2. Direktive 95/46 kao i u članku 26. točka 2. iste Direktive, prema kojem država može odobriti prijenos osobnih podataka u zemlju koja ne pruža odgovarajuću razinu zaštite kada voditelj zbrike daje dovoljna jamstva u vezi zaštite privatnosti i temeljenih prava i sloboda pojedinaca.

Dodatno u dijelu Schengenskog Akcijskog plana koji se odnosi na zakonodavne mjere u području zaštite osobnih podataka Ministarstvo vanjskih poslova stavilo je primjedbu u vezi "nedovoljne usklađenosti" sad već dopunjenog članka 13. Zakona o zaštiti osobnih podataka (u privitku).

Nedvojbeno je da je primjedba MVPEI-a osnovana, jer članak 13. i dalje nije potpuno usklađen u odnosu na EU Direktivu 95/46.

Naime, članak 13. Zakona o zaštiti osobnih podataka je iznimno važna odredba jer se odnosi na prekogranični transfer osobnih podataka, te je za pretpostaviti da joj je stoga i posvećena veća pozornost u okviru priprema za Schengenski akcijski plan.

Stoga se pristupilo izradi novog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Sabor Republike Hrvatske donio je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti osobnih podataka na sjednici održanoj 28.03.2008. godine.

6. AKTIVNOSTI VEZANE ZA PROCES PRIDRUŽIVANJA EUROPSKOJ UNIJI

Screening - Poglavlje 23

Po zaprimanju nacрта činjeničnog dijela Screening-izvješća za Poglavlje 23. u zadanom roku dato je očitovanje povodom istog, ali Screening za Poglavlje 23. još uvijek nije okončan. Formalna mjerila upućena od strane EK koja treba ispuniti da bi se okončali pregovori za ovo poglavlje su reforma pravosuđa, borba protiv korupcije, donošenje Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i ubrzano stambeno zbrinjavanje povratnika u područje PDS. Područje zaštite osobnih podataka više nije obuhvaćeno ovim mjerilima stoga pretpostavljamo da je Agencija uspješno odradila svoj dio zadataka vezan uz pripremu pregovora.

Schengenski akcijski plan

Svaka zemlja, nova članica Europske unije, prije implementacije Schengenskog sporazuma mora biti potpuno pripremljena u četiri područja: zračne granice, vize, policijska suradnja i zaštita osobnih podataka. Kada je u pitanju zaštita osobnih podataka, u okviru Schengenskog sporazuma najbitniji je prekogranični transfer osobnih podataka.

Kako je donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti osobnih podataka (2008) i istim je izvršeno daljnje usklađivanje sa člankom 26. Direktive, odnosno detaljnije je uređen transfer osobnih podataka iz Republike Hrvatske, to je Agencija u zadanom roku okončala izvršenje zadanih zakonodavnih mjera predviđenih za izvršenje u okviru priprema Schengenskog akcijskog plana

Nadzor nad NBMIS sustavima na svim graničnim prijelazima Agencija će izvršiti tijekom druge polovice 2008.

Radni posjeti stručnjaka EK

Materijali za posjet stručnjaka Europske komisije radi procijene stanja u pravosuđu i unutarnjim poslovima (11.-15.lipnja 2007. godine) su pravodobno izrađeni i poslani, te je predočena Presentacija o aktivnostima Agencije za zaštitu osobnih podataka.

Iz dostavljenog Izvješća stručnjaka EU misije o procjeni stanja proizlazi da na prezentaciju rada Agencije nije bilo primjedbi od strane stručnjaka EU.

Izvješća, očitovanja i upitnici vezani uz predpristupne aktivnosti

Sva zatražena izvješća, očitovanja, mišljenja i upitnike Agencija je pravodobno slala nadležnim tijelima i koordinacijama:

- a) Schengenski akcijski plan - izrađeno je očitovanje na primjedbe Ministarstva vanjskih poslova o usklađenosti Zakona o zaštiti osobnih podataka s EU Direktivom 95/46.
- b) Očitovanje za EU koordinaciju povodom revizije Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj Uniji za 2007. godinu.
- c) Izvješće uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju o rezultatima rada Agencije za 2006. godinu.
- d) Izvješće uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju o rezultatima rada Agencije za razdoblje od 30. rujna 2006. godine do 15. svibnja 2007. godine.
- e) Kontinuirano izvještavanje o aktivnostima Agencije u zadanom razdoblju (uglavnom 3 ili 6 mjeseci) pododboru za pravosuđe i unutarnje poslove - sa svrhom analiziranja stanja zaštite osobnih podataka u RH kako bi se precizno utvrdile mjere koje je potrebno poduzeti do pristupanja RH u punopravno članstvo EU.
- f) Izvješće o aktivnostima Agencije u odnosu na razdoblje od studenog 2006. - rujna 2007. godine s posebnim osvrtom na zaštitu osobnih podataka, kao jednim od temeljnih ljudskih prava, koje je poslužilo za prezentaciju o ljudskim pravima prezentiranom u Bruselu.

7. SUDJELOVANJE U RADNIM TIJELIMA U EUROPI

Radna grupa za policiju i pravosuđe (Working Party)

AZOP-u je dodijeljen status promatrača u radu radne skupine definirane u članku 29 EU Direktive 95/46, odnosno, ovisno o procesu donošenja odluka po pojedinim temama po zaključenju rasprave i donošenju stava od strane ove radne skupine predstavnici Agencije odgovorno i konstruktivno sudjeluju u radu te skupine.

Proljetna konferencija (Spring Conference)

Proljetna konferencija (Spring Conference) je stalna i najveća konferencija europskih povjerenika za zaštitu osobnih podataka koja se održava najmanje jednom godišnje i na kojoj se razmjenjuju iskustva o temama iz područja zaštite osobnih podataka, donose zaključci i prijedlozi za odgovarajuća tijela EU, Vijeće Europe i dr. Započevši kao konferencija država članica Europske Unije s vremenom se pravo sudjelovanja i aktivnog učešća i glasovanja

proširilo na one zemlje koje imaju zakonodavno uređenu zaštitu osobnih podataka, u kojoj postoji tijelo za nadzor (agencije – uredi za zaštitu osobnih podataka), te da je u praksi i djelovanju neovisno. Zakonski okvir mora u sebi implementirati odredbe ili Konvencije 108 Vijeća Europe ili Direktivu 95/46/EC.

Agencija za zaštitu osobnih podataka RH je na dvije konferencije prisustvovala u svojstvu promatrača i istovremeno podnosila kandidaturu za punopravno članstvo, dokazujući da ispunjava postavljene kriterije.

Na Konferenciji u Rimu (16. – 18. travnja 2008.) usvojena je rezolucija kojom je Hrvatska agencija postala punopravnom članicom Proljetne konferencije europskih povjerenika za zaštitu osobnih podataka. Navedenim članstvom Agencija za zaštitu osobnih podataka stekla je također pravo sudjelovanja u radu, kao i pravo glasa u Radnoj grupi za policiju i pravosuđe (Working Party on Police and Justice) koja se u svom radu suočava sa sve većim izazovima zaštite prava pojedinaca u obradi njihovih osobnih podataka vezano uz rad policijskih tijela i provedbu zakona.

Vijeće Europe – Konvencija 108

Konvencija 108 za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (Convention 108 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data) prvi je međunarodni obvezujući instrument kojim se štiti pojedinac od zlouporabe do koje može doći prilikom prikupljanja i obrade njegovih osobnih podataka i koja u isto vrijeme regulira prekogranični prijenos osobnih podataka.

Konvenciju 108 donijelo je Vijeće Europe (Council of Europe) u Strasbourgu 28. siječnja 1981. godine te su je do današnjeg dana potpisale 43 članice Vijeća Europe od njih 47 sveukupno, a 40 je ratificiralo navedenu Konvenciju.

Republika Hrvatska je kao jedna od država članica Vijeća Europe prihvatila odredbe Konvencije 108 te je Hrvatski Sabor na sjednici održanoj 14. travnja 2005. godine donio Zakon o potvrđivanju Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatni protokol uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka čime su Konvencija i Dodatni protokol uz Konvenciju prihvaćeni kao obvezatni.

Odredbom Konvencije 108 osnovan je Savjetodavni odbor (Consultative Committee of the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, T-PD), a budući da je Republika Hrvatska ratificirala Konvenciju 108, kao stranka navedene Konvencije Agencija sudjeluje u radu plenarnih sjednica Savjetodavnog odbora s pravom glasa.

Interpol

Predstavnik Agencije je kandidiran na natječaj za mjesto u Povjerenstvu za kontrolu dosjea Interpola (Međunarodne organizacije kriminalističke policije).

Nakon procesa selekcije isti je izabran za člana Povjerenstva kao stručnjak za elektronsku obradu podataka čime je potvrđena spremnost kadrova iz RH za izvršavanje složenih zadataka u međunarodnim tijelima.

Od stručnjaka za elektroničku obradu podataka očekuje se da olakša Povjerenstvu razumijevanje tehničkih aspekata obrade podataka i procjene rizika vezane uz osnovne principe zaštite podataka, analizira sva tehnička pitanja vezana uz obradu informacija u Interpolu u svjetlu opasnosti od kršenja osnovnih ljudskih prava, sudjeluje u procesu odlučivanja na sastancima Povjerenstva, te izravno kontaktira odjele Glavnog tajništva Interpola, ako se za to ukaže potreba.

8. SURADNJA S DRŽAVNIM I TIJELIMA JAVNE UPRAVE

S Ministarstvom pravosuđa intenzivno se surađuje u projektu "Jačanje kapaciteta Agencije za zaštitu osobnih podataka", Eurojustu i ostalim po potrebi iz poglavlja 23.

Središnji državni ured za razvojnu strategiju kao nacionalni koordinator za programiranje u okviru svojih nadležnosti i potencijala omogućio nam je da steknemo minimalno znanje potrebno za izradu projektne dokumentacije za IPA, te je surađivao i tražio očitovanja vezano uz: Višegodišnji indikativni planski dokument 2008-2010 za nacionalnu komponentu IPA Programa i IPA Višekorisnički višegodišnji indikativni planski dokument.

S Ministarstvom europskih integracija i vanjskih poslova kontinuirano se surađuje u dijelu koji se odnosi na zaključenje pregovora za Poglavlje 23., te se sastavljaju redovita izvješća vezano uz izvršenje NPPEU i uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

Tijekom 2007. godine izrađena su dva (2) očitovanja vezano uz izvršenje NPPEU i tri (3) očitovanja vezano uz sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

S Ministarstvom unutarnjih poslova surađivalo se po pitanju razmjene podataka sadržanim u bazama MUP-a, davanja podataka na daljnje korištenje, te u bilateralnim pregovorima o policijskoj suradnji s drugim državama (RH – Austrija,...).

Izrađena su mišljenja na prijedloge za pravno normiranje zaštite osobnih podataka (primjerice Sporazum o suradnji između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Ministarstva unutarnjih poslova Ruske Federacije i Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru državne granice s Konačnim prijedlogom Zakona).

S Ministarstvom znanosti obrazovanja i športa surađivalo se po pitanju digitalizacije postojećih zbirki podataka i možemo istaći kako je ova suradnja dovela do najboljeg mogućeg rješenja, tj. do izrade nacrtu novih Pravilnika kojima se uređuje ovo područje, posve usklađenih sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

S Vladinim Uredom za ljudska prava surađivalo se u pripremi materijala i prezentacije za III. sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost (Brussels, 18.09.2007), te je odgovoreno na sva pitanja koja su putem ovog ureda proslijeđena u EK.

S Ministarstvom financija surađuje se povodom aktivnosti vezanih za otpočinjanje IPA-projekta AZOP-a "Jačanje kapaciteta Agencije za zaštitu osobnih podataka".

Agencija je na zahtjev Ministarstva financija dala očitovanje vezano za razvojne strateške dokumente. Naime, za slučaj donošenja ili usvajanja nekog strateškog dokumenta iz djelokurga AZOP-a isti će u što je moguće kraćem roku biti dostavljen u bazu strateških dokumenata dostupnih na web stranici Ministarstva financija.

Sa **Središnjim uredom carinske uprave** surađuje se u okviru priprema SELEC konvencije (pregovori se vode uglavnom u Bukureštu).

SELEC bi trebao biti pravni slijednik SECI CENTRA, a koji je regionalni centar za suzbijanje prekograničnog kriminala sa sjedištem u Bukureštu. Članice SECI CENTRA međunarodnom suradnjom doprinose suzbijanju prekograničnog i organiziranog kriminala kao i krijumčarenja ljudi i roba.

S Vladinim uredom za e-Hrvatsku surađivalo se povodom davanja mišljenja na Prijedlog Operativnog plana provedbe Programa e-Hrvatska 2007., te u vrijeme odvijanja aktivnosti vezanih uz projekt HITROREZ.

S Uredom za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske u okviru projekta „Projekt CARDS 2004 – Jačanje kapaciteta Republike Hrvatske za borbu protiv trgovine drogama i zlouporabe droga“.

9. POSTUPANJE NA UPITE DRŽAVNIH TIJELA, PRAVNIH OSOBA I GRAĐANA

Nepravni predmeti razvrstani prema zadanom kriteriju

U 2007. godini zaprimljeno je **ukupno 124 nepravni predmeta (upita)**, od čega je udio mišljenja 81, a udio ostalih predmeta (odgovora i očitovanja) iznosi 43.

Od ukupnog broja zaprimljenih nepravni predmeta (upita) riješeno je svih 124 predmeta (81 mišljenja i 43 ostalih predmeta (odgovora i očitovanja)).

Od ukupno 124 zaprimljena nepravni predmeta (upita) po zahtjevu fizičkih osoba zaprimljeno je 35 predmeta, a po zahtjevu pravni osoba zaprimljeno je 89 predmeta. **Svi zaprimljeni predmeti su riješeni.**

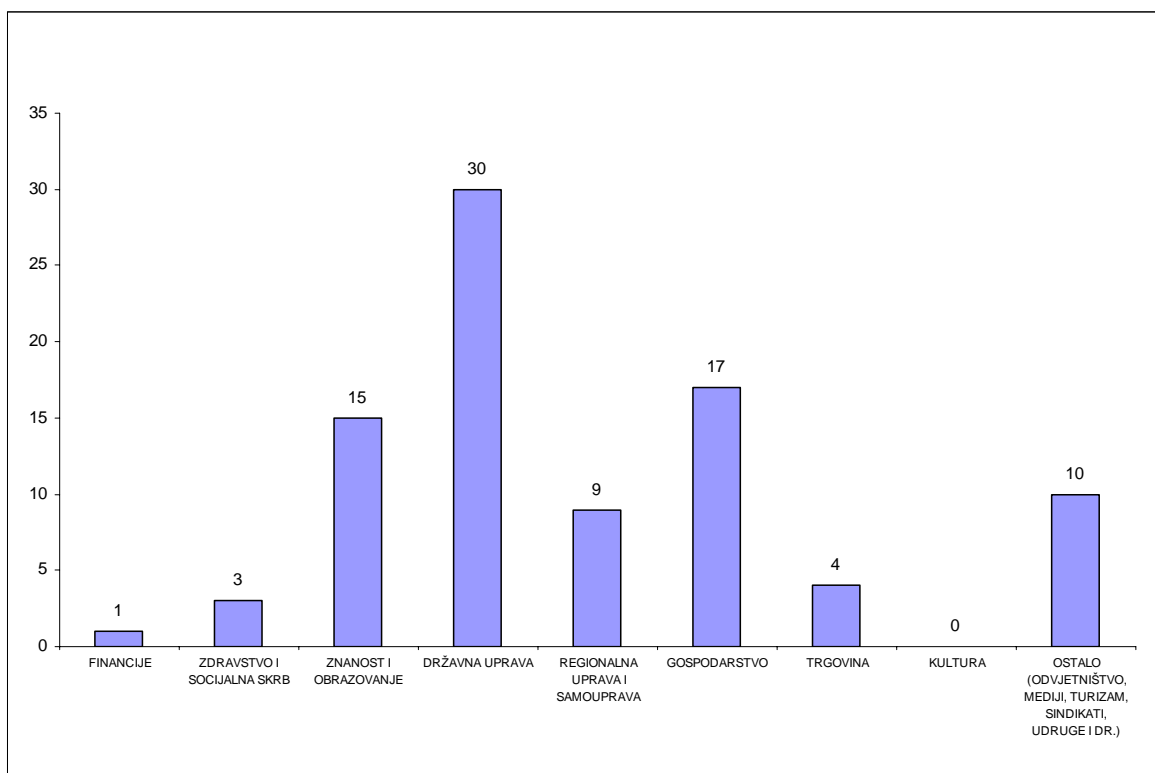
Od ukupnog broja zaprimljenih predmeta po zahtjevu fizičkih osoba 35 udio zahtjeva ispitanika je 33, a udio voditelja zbirki osobnih podataka je 2.

Od ukupnog broja zaprimljenih predmeta po zahtjevu pravni osoba 89 udio zahtjeva voditelja zbirki osobnih podataka je 71.

Upiti gore navedenih subjekata uglavnom su se odnosili na slijedeće teme:

- upiti u vezi dostave evidencija o zbirkama osobnih podataka i općenito o obvezama voditelja zbirki osobnih podataka
- prikupljanje podataka (npr. od strane osiguravajućih društava, korisnika raznih usluga i sl).
- dostava podataka (upiti su se odnosili na dostavu, odnosno razmjenu podataka između državnih tijela, najčešće MUP)
- objavu podataka (najčešće na web-u)
- iznošenje podatka iz RH u druge države
- uporabu videonadzora na radnom mjestu
- neovlašteno davanje podataka drugim korisnicima
- praćenje prisutnosti na radnom mjestu (potpisne knjige, magnetske kartice, uporaba biometrijskih uređaja s karticama)
- upiti u vezi zaštite posebnih kategorija osobnih podataka
- biometrija kroz razne aspekte

NEUPRAVNI PREDMETI - UDJELI PREMA SEKTORIMA DJELOVANJA

Primjeri – izdvojenih upita i mišljenja

Ministarstvo unutarnjih poslova RH

1. Mišljenje na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru državne granice s Konačnim prijedlogom Zakona, u kojem su u potpunosti uvažene sve primjedbe Agencije za zaštitu osobnih podataka na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru državne granice dane na prethodni upit postavljen od Uprave za tehniku - Jedinice za provedbu projekta CARDS 2002-NBMIS.

2. Mišljenje na projekt „Razmjena podataka o vlasnicima vozila u sustavu kontrole naplate parkiranja“ kojim je kazano da su tvrtke članovi Hrvatske parking udruge pravne osobe, koje je odredilo predstavničko tijelo jedinica lokalne (regionalne) samouprave za nadzor parkiranja i premještanje nepropisno zaustavljenog ili parkiranog vozila, te da iste provode javne ovlasti na temelju zakona.

3. Mišljenje da dostava podataka o vlasnicima vozila (prema registarskim oznakama ili broju šasiije) i elektronskim putem komunalnom redarstvu Grada Zagreba od strane Ministarstva unutarnjih poslova, a u cilju djelotvornijeg obavljanja poslova komunalnog redarstva, ima pravno utemeljenje i nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka uz presumpciju poštivanja odredbi Zakona o zaštiti osobnih podataka pri operacionalizaciji svih segmenata predmetne dostave podataka o vlasnicima vozila (prikupljanje, obrada i korištenje)

4. Mišljenje na Sporazum o suradnji između Ministarstva unutarnjih poslova RH i Ministarstva unutarnjih poslova Ruske Federacije.

Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa

Mišljenje glede uporabe **osobnih podataka u školskim evidencijama i dokumentaciji** kojim Agencija predlaže da se **izmjenama i dopunama odnosnih zakona o školstvu i podzakonskih propisa donijetih na temelju istih zakona propiše vođenje predmetnih evidencija i u elektroničkom obliku. Također je potrebno i izrijekom odrediti** **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa kao korisnika u njima sadržanih osobnih podataka učenika i nastavnika**, koje primjedbe je MZOŠ uvažio izrađujući prijedloge novih Pravilnika o pedagoškoj dokumentaciji, a na koje Agencija također daje mišljenje.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Mišljenje o (ne) objavi Registra hrvatskih branitelja

Na upit navedenog ministarstva (kao i više novinara i drugih) Agencija ja dala mišljenje da se prema postojećim, važećim propisima Registar hrvatskih branitelja ne može objaviti. Ravnatelj Agencije je s više priopćenja objasnio takvo stajalište (objavljeno između ostalog i na web stranicama Agencije).

Sindikati

Sindikat zaposlenih u poljoprivredi podnio je zahtjev za davanje mišljenja u slučaju nadzora radnika od strane poslodavca za vrijeme korištenja bolovanja. Poslodavac je za vrijeme bolovanja radnika unajmio detektivsku agenciju da nadzire njegovo kretanje te je istoj agenciji prosljedio određene osobne podatke radnika.

Dano je mišljenje kako je time povrijeđen Zakon o zaštiti osobnih podataka, a u vezi članka 29. Zakona o radu, budući da je poslodavac osobne podatke o radnicima dao trećoj osobi bez pravnog temelja (nije se radilo o davanju podataka u svrhu ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa).

Primjeri međunarodnog prijenosa podataka

Na zahtjev voditelja zbirki osobnih podataka dana su mišljenja o adekvatnosti zaštite osobnih podataka u drugim zemljama

Iznošenje osobnih podataka u BiH

Mišljenje je dano na zahtjev MUP-a, radilo se o dostavi podataka o državljanском statusu za dvije osobe u svrhu poduzimanja određenih službenih radnji od strane MUP-a BiH.

Pri davanju mišljenja uzete u obzir okolnosti slučaja – činjenica da je BiH država potpisnica Konvencije 108 i da osigurava minimum standarda zaštite osobnih podataka, da ima nacionalni Zakon o zaštiti osobnih podataka te je uzeto u obzir kako se podaci iznose u službene svrhe.

Stoga je dano pozitivno mišljenje na iznošenje podataka iz RH.

Iznošenje osobnih podataka u SAD

Radilo se o usluzi pohrane podataka o članovima Udruge na serverima u SAD-u.

Dano je mišljenje kako se ovdje radi o povjeravanju poslova pohrane podataka izvršitelju obrade, pri čemu je bitno da postoji ugovor kojim se ovi poslovi povjeravaju te da je

udovoljeno jednom od uvjeta pod kojima se podaci smiju iznositi u države koje ne osiguravaju adekvatnu zaštitu osobnih podataka (što je slučaj sa SAD-om).

Iznošenje osobnih podataka u Vijetnam.

Zatražena je suglasnost Agencije za obradu osobnih podataka u Vijetnam od strane trgovačkog lanca za prodaju konfekcije. Uzevši u obzir sve bitne činjenice ocijenjeno je kako u konkretnom slučaju nije osigurana adekvatna zaštita osobnih podataka.

Radilo se o povjeravanju poslova obrade podataka izvršitelju obrade u Vijetnamu.

Odgovoreno je kako se poslovi u vezi s obradom osobnih podataka mogu povjeriti samo izvršitelju obrade koji je registriran za obavljanje takve djelatnosti (što ovdje nije bio slučaj) i koji osigurava dovoljna jamstva u pogledu ostvarivanja odgovarajućih mjera zaštite osobnih podataka.

Također, osnovno načelo iznošenja podataka je razina zaštite koju osigurava država primateljica, odnosno razina zaštite u državi u koju se podaci unose mora biti barem ista onoj koja je osigurana u zemlji iz koje se podaci iznose.

Kako u konkretnom slučaju, prema ocjeni ove Agencije, nije dokazana odgovarajuća razina zaštite podataka koji bi se iznosili, te obzirom da nije udovoljeno gore navedenim zakonskim uvjetima (posebice članku 10. Zakona), Agencija je ocijenila kako u konkretnom slučaju nije osigurana zaštita podataka koji bi se iznosili iz Republike Hrvatske u Vijetnam.

Ostalo

A-PRIORI d.o.o

Radi se o davanju na korištenje osobnih podataka u zbirka osobnih **podataka MUP-a u marketinške svrhe**, a podaci bi se davali privatnoj tvrtki.

Dano je mišljenje kako svrha obrade nije podudarna s prvotnom svrhom prikupljanja podataka (članak 6. Zakona) te u tom smislu nema mjesta korištenju podataka u marketinške svrhe.

Javno objavljivanje liste dužnika u zgradi od strane upravitelja zgrade

Riječ je o osobnim podacima koji se javno objavljuju. Navedeno je kako se podaci smiju obrađivati/objavljivati uz privolu ispitanika ili u slučajevima određenim zakonom (članak 7. Zakona).

U ovom slučaju nema zakonskog temelja za objavu podataka te se takvim postupkom ne postiže svrha naplate duga, već se vrijeđa ljudsko dostojanstvo.

Općina Baška, Jedinstveni upravni odjel

Postavljen je upit je li dozvoljeno udovoljiti zahtjevu stranke – fizičke osobe koja traži da joj se dostavi popis dužnika Općine Baška vezano uz komunalnu naknadu.

Citirane su odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama (članak 8.) prema kojemu će tijela javne vlasti uskratiti pravo na pristup informaciji ukoliko je, između ostaloga, informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

Zaključeno je kako se u ovom slučaju radi o osobnom podatku – iznosu duga na ime komunalne naknade, stoga je za obradu podataka (što podrazumijeva i davanje na korištenje) potrebna privola dužnika.

Dano je mišljenje kako u konkretnom slučaju ne postoji pravna osnova za davanje podataka na korištenje stranci (izuzev ako bi dužnici na to dobrovoljno pristali).

Pravo na pristup informacijama

Stranka je u upravnom postupku tražila u ostvarivanju prava na pristup informacijama od Grada Samobora podatak o plaći gradonačelnika.

Odgovoreno je kako se plaća gradonačelnika može smatrati javnim podatkom, ali samo u dijelu koji ne obuhvaća osobne korekcije koje nedvojbeno utječu na krajnji iznos plaće, a odnose se izričito na konkretnu fizičku osobu koja tu javnu dužnost trenutno obnaša (osobni odbitak za uzdržavane članove obitelji, porezne olakšice, te razne obustave na plaću - krediti, alimentacija, članarine i dr).

Shodno gore navedenome iznos koeficijenta složenosti i iznos osnovice za konkretno radno mjesto su podaci koji mogu biti dostupni javnosti, dok skup podataka od kojih se sastoji osobna korekcija i koji se odnosi na konkretnu fizičku osobu, budući da sadrži osobne podatke, ne može biti javno dostupan, neovisno o činjenici obnašanja javne dužnosti, tim više što neke od nabrojanih osobnih korekcija upućuju čak i na posebne kategorije osobnih podataka (čl. 8. Zakona).

Stoga **Agencija ostaje pri stavu da je krajnji iznos plaće** pojedinog subjekta (fizičke osobe), ovdje konkretno gradonačelnika, nakon što su u obračun uključene gore navedene osobne korekcije, predstavlja **osobni podatak**, te bi za daljnju obradu (a što razumijeva otkrivanje, objavljivanje i dr.) uvažavajući postojeći zakonski okvir zaštite osobnih podataka u RH bila potrebna privola ispitanika (fizičke osobe).

10. NADZOR

Tijekom 2007. godine za nadzor ukupno je evidentirao 589 predmeta, od čega je u 543 predmeta postupano po službenoj dužnosti vezano uz zaštitu osobnih podataka, a u 49 predmeta temeljem podnijetih zahtjeva za zaštitu prava na zaštitu osobnih podataka, odnosno pritužbi građana i trećih osoba (sindikata, udruga i dr.), od kojih su neki prikazani u ovom izvješću.

Nadzor u tijeku izvještajnog razdoblja

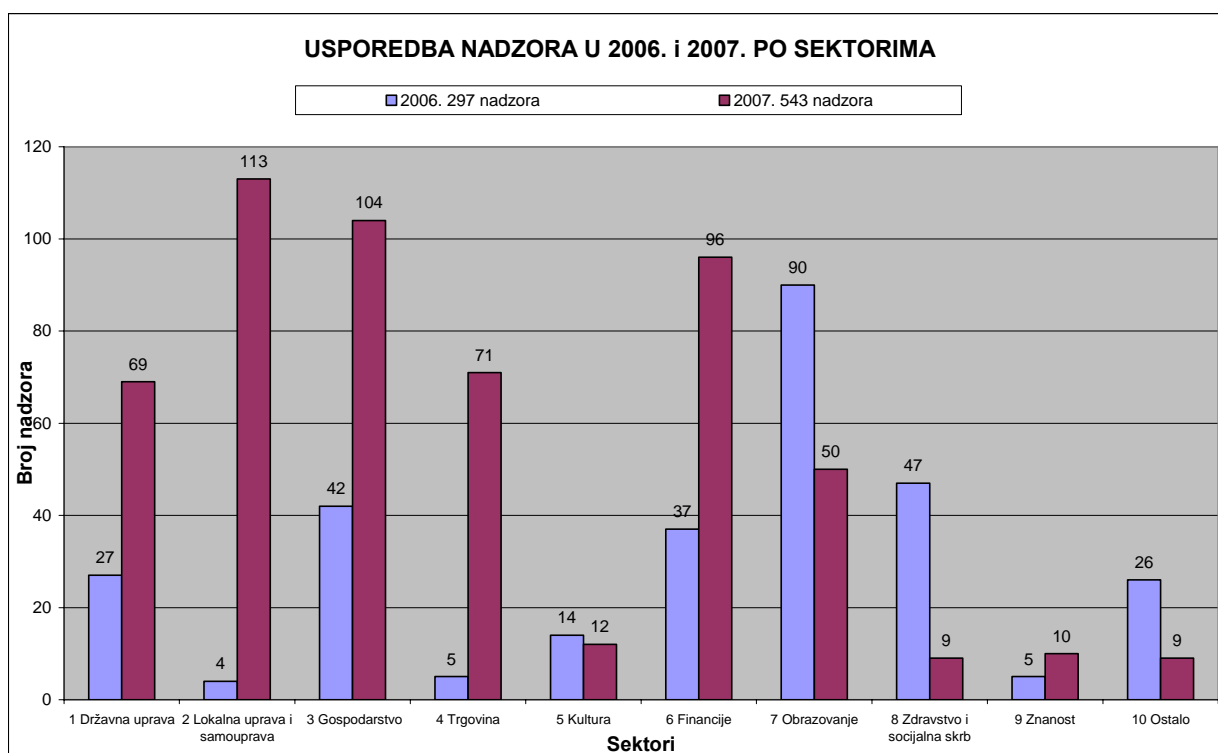
Vezano uz obavljanje stručnih poslova izrađeno je 528 naloga za dostavu evidencija, 148 dopisa i najava nadzora, sastavljen 231 zapisnik o nadzoru, izrađeno 211 rješenja s nalogima za dostavu evidencija, 7 rješenja s nalogima za ispravak nepravilnosti utvrđenih nadzorom, zatim 20 naloga (mišljenja) za ispravak i usklađivanje te dostavu obrazaca putem kojih voditelji zbirki prikupljaju osobne podatke, 13 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka te 3 nadopune zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred Prekršajnim sudom.

Što se tiče zahtjeva za zaštitu prava na zaštitu osobnih podataka i pritužbi građana izrađeno je 43 dopisa za očitovanje po zahtjevima za zaštitu prava, provedeno 14 izravnih nadzora temeljem zaprimljenih zahtjeva, izrađeno 26 rješenja i 39 mišljenja po zahtjevima, te 35 požurnica za postupanje po predmetima.

Od ukupnog broja otvorenih predmeta (543 predmeta) u kojima se postupalo po službenoj dužnosti provedeno je 149 izravnih nadzora kod voditelja zbirki osobnih podataka, 83 nadzora vezana uz informacijsku sigurnost i tehničke mjere zaštite osobnih podataka, te 397 nadzora vezanih uz dostavu evidencija u Središnji registar koji se vodi kod ove Agencije.

Pregled provedenih nadzora

Uspoređujući ukupan broj nadzora izvršenih u 2007. godini s ukupnim brojem nadzora u 2006. godini bilježi se ukupan porast broja nadzora za 83% u odnosu na prošlu godinu. Nadalje, uspoređujući ukupan broj provedenih izravnih nadzora u odnosu na prošlu godinu bilježi se pad broja nadzora za 49%. Međutim uspoređujući broj nadzora vezanih uz informacijsku sigurnost i tehničke mjere zaštite bilježi se porast nadzora za 130% u odnosu na raniju godinu.

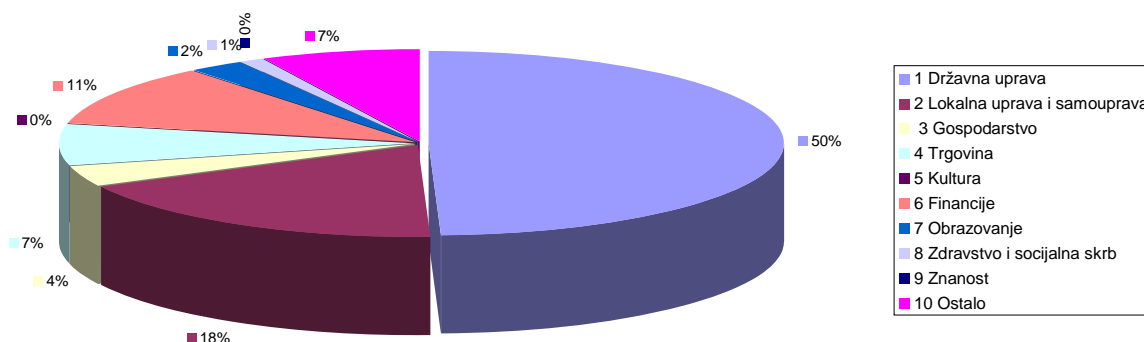

Izvršavanjem nadzora utvrđivalo se stanje zaštite osobnih podataka i postupanje prema Zakonu o zaštiti osobnih podataka, Uredbe o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka te Uredbe o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka.

Utvrđeno je da još uvijek određen broj voditelja zbirki osobnih podataka koje su bile predmetom nadzora nisu uspostavili i dostavili evidencije o zbirkama osobnih podataka u Središnji registar. Iz tih razloga u tijeku nadzora naložena je uspostava i dostava evidencija.

Istovremeno treba istaći da je veći broj voditelja zbirki postupio po nalogu iz zapisnika ili po dodatnom nalogu iz rješenja.

Informatički nadzori po sektorima 2007.

Zbog oglušivanja subjekata na naloge po zapisniku o nadzoru izrađena su rješenja s nalogima za ispravak nepravilnosti iz zapisnika, a zbog nepostupanja po nalogima iz rješenja u ovom izvještajnom razdoblju te dijelom iz prošlog razdoblja podneseno je 13 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom protiv voditelja zbirke i odgovornih osoba.

Što se tiče nepravilnosti koje su utvrđene prilikom nadziranja kadrovskih, organizacijskih i tehničkih mjera zaštite osobnih podataka, naročito vezano uz provedbu Uredbe o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite za posebne kategorije osobnih podataka treba naglasiti da su voditelji zbirke u tijeku nadzora upozoreni na uočene nepravilnosti vezane uz organizacijske i kadrovske mjere zaštite kao što su nepostojanje pisanih pravilnika i politika vezanih uz informacijsku sigurnost koje reguliraju to područje. Sve primjedbe unijete su u zapisnike o nadzoru.

S obzirom da se u mnogim slučajevima radi o takvim nedostacima, za čije je otklanjanje potreban složeniji pristup jer zahtjevaju izmjene propisa koja nije izravno u nadležnosti voditelja zbirke ili zahtjevaju dodatna financijska sredstva u tijeku nadzora, voditelji su u nadzoru upozoreni na takve nepravilnosti.

Analiza nadzora i stanja zaštite osobnih podataka po sektorima

1. Državna uprava

Nadzorom u ovom sektoru bila su obuhvaćena ministarstva, Središnji državni uredi, uredi državne uprave u svim županijama, te državne agencije i državni zavodi.

Nadzorima obavljenima u ministarstvima, uredima državne uprave, državnim agencijama i zavodima utvrđeno je da nisu uspostavljene sve evidencije o zbirkama osobnih podataka te je

naložena uspostava i dostava svih evidencija o zbirkama osobnih podataka u Središnji registar Agencije.

Nadziranjem stanja poduzetih tehničkih, kadrovskih, organizacijskih i sigurnosnih mjera zaštite sustava za obradu osobnih podataka u ministarstvima utvrđeni su različiti stupnjevi zaštite osobnih podataka koji se kreću od izvanrednih gdje je izrađena Sigurnosna politika o zaštiti informacijskog sustava i provode se odgovarajuće mjere zaštite sustava za obradu osobnih podataka (primjerice; Ministarstvo financija, Ministarstvo unutarnjih poslova) zatim nepotpune gdje uglavnom nedostaju pisani pravilnici, smjernice ili upute (primjerice: Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo pravosuđa) do neodgovarajućih gdje uz nedostajanje pisanih akata postoje i pojedinačne primjedbe u vezi s nedostacima u tehničkim mjerama zaštite (primjerice: Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice u Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka u prostorijama s računalnim sustavom nema indikatora za dojavu požara, aparata za gašenje, a sigurnosne kopije s osobnim podacima ne čuvaju se na udaljenoj lokaciji).

U uredima državne uprave po županijama nedostaju u potpunosti ili uopće ne postoje pisani pravilnici ili uredbe, smjernice, upute, procedure za provođenje sigurnosnih mjera zaštite osobnih podataka (primjerice: središnja računala – serveri se nalaze u radnim prostorijama umjesto u sistemskoj hali, nedostaju uređaji za dojavu požara, mjesečne ili godišnje sigurnosne kopije – backupovi se ne čuvaju u sefu ili se ne spremaju na udaljeno sigurno mjesto ili se njihova upotrebljivost ne provjerava redovito).

1.1 Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Predmet nadzora u ovom ministarstvu bilo je uvođenje integriranog informacijskog sustava u primarnu zdravstvenu zaštitu, s obzirom na više zahtjeva za nadzorom od strane građana i novinara.

Cilj nadzora bio je utvrditi navode o mogućim povredama privatnosti i zaštite osobnih podataka uvođenjem integriranog informacijskog sustava u sustav primarne zdravstvene zaštite.

Nadzorom je utvrđeno slijedeće:

Korištenjem virtualne privatne mreže (VPN) izrađen je središnji (centralni) integrirani informacijski sustav primarne zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: IISPZZ) koji će povezivati sve liječničke ordinacije primarne zdravstvene zaštite, osiguravatelje i druge subjekte u procesu primarne zdravstvene zaštite. U fazi testiranja IISPZZ već je povezano 350 ordinacija opće i obiteljske medicine. Do listopada 2007. godine sve preostale ordinacije obvezne su prilagoditi svoje postojeće IS s mogućnošću izrade elektronskog zdravstvenog kartona i povezivanja sa IISPZZ. Nadzorom projektne dokumentacije i rješenja IISPZZ utvrđeno je da je primijenjeno nekoliko tehnoloških novina koje osiguravaju visoku razinu informacijske sigurnosti osobnih podataka korisnika zdravstvene zaštite, a koje su dosad osim financijskih institucija malo korištene u Hrvatskoj. Nadzorom je utvrđeno kako je IISPZZ potpuno odvojio identifikacijske i administrativne podatke korisnika zdravstvene zaštite od podataka o zdravlju. Podatke o zdravlju može koristiti samo izabrani liječnik za svoje pacijente i to samo korištenjem svoje smart-kartice (pametne kartice s ugrađenim čipom) i ukucavanje vlastitog PIN-a koju mu izdaje nadležna ustanova. Gotovo nitko, čak ni administrator informacijske tvrtke koja je izradila softver, ne može (jedino teoretski u isto

vrijeme prisutnih svih izdanih smart-kartica) uparivati identifikacijske i podatke o zdravlju bilo kojeg korisnika zdravstvene zaštite.

Informacijski sustav je preslika zakonskog rješenja koje se tiče dosadašnjeg rada primarne zdravstvene zaštite, tako da uvid u medicinski karton, u ovom slučaju u elektroničkom obliku ima isključivo izabrani liječnik primarne zdravstvene medicine, odnosno liječnik koji ga mijenja u slučaju njegove spriječenosti (bolest, godišnji odmor i sl.), a za što postoje sustav slanja poruka i davanja ovlasti liječniku primarne zdravstvene zaštite. Izabrani liječnik ulazi u sustav putem smart karice i PIN-a. Navedeni liječnik neće moći naknadno mijenjati podatke o zdravlju, već će ispravak raditi novim zapisom. Medicinska sestra ulazit će u IISPZZ također putem svoje smart kartice. Ona neće imati ovlast uvida u podatke o zdravlju korisnika zdravstvene zaštite, već će imati ovlast provjere statusa osiguranja korisnika.

U vezi obavljenog nadzora Agencija je priopćila kako nadzorom nisu utvrđene moguće povrede prava na privatnost i kršenje prava na zaštitu osobnih podataka (priopćenje objavljeno na web stranici Agencije).

Budući da je ovaj projekt u početnoj fazi i primjenjuje se na opću/obiteljsku medicinu, znači da nije obuhvaćen cijeli sustav primarne zdravstvene zaštite.

Stoga je Agencija zatražila da je se o tome pravovremeno izvješćuje, kako bi mogla pratiti daljni razvoj projekta u cilju sprječavanja zlouporabe osobnih, a osobito podataka o zdravlju koji su prema Zakonu o zaštiti osobnih podataka posebna kategorija osobnih podataka.

1.2 Ministarstvo unutarnjih poslova

Od prvog kontakta Agencije s MUP-om ustrajalo se na dostavi evidencija u Središnji registar Agencije što je rezultiralo dostavom pedeset i jedne (51) evidencije o zbirkama osobnih podataka koje vodi Ministarstvo unutarnjih poslova. S obzirom na poseban interes stručnjaka EU i spoznaje da su ministarstva unutarnjih poslova najveći voditelji zbirke osobnih podataka, uočljivi su dobri i značajni pomoci na zaštiti osobnih podataka u ovom ministarstvu.

Za ilustraciju nadzora u dostavi podataka na korištenje drugih korisnicima navodimo primjer provedenog nadzora usredotočenog na situaciju razmjene osobnih podataka između Ministarstva unutarnjih poslova, Hrvatske parking udruge i članova Hrvatske parking udruge.

Agencija je zatražila da se kod ovakvog višestrukog prosljeđivanja podataka točno utvrdi odgovornost svakog korisnika usluga za ažurnost, točnost te tehničko-sigurnosnu zaštitu osobnih podataka koji se prosljeđuju, što bi trebalo biti uređeno posebnim tripartitnim ugovorom (izrada istog u završnoj fazi).

Vežano uz ovaj način obrade također je predloženo od strane Agencije da se kao pravni temelj za prosljeđivanje osobnih podataka iz MUP-a prema drugim korisnicima istakne javni interes kao jedan od zakonskih osnova za obrađivanje osobnih podataka predviđenih člankom 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

1.3 Ministarstvo branitelja, obitelji i međugeneracijske solidarnosti

Nadzor u ovom ministarstvu obavljen je temeljem zahtjeva za zaštitu prava na zaštitu osobnih podataka Zajednice udruga HVIDR-a Grada Zagreba. Predmet nadzora bila je

dostava osobnih podataka hrvatskih branitelja, članova Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji trgovačkom društvu Erste-Invest d.o.o. koje posluje u sastavu Erste bank grupe.

Nadzorom je utvrđeno da su iz Jedinственог регистра hrvatskih branitelja, kojeg vodi Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, trgovačkom društvu Erste invest d.o.o. dostavljeni osobni podaci u svrhu izračuna udjela u Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Podaci su dostavljeni na CD-u , čiji sadržaj nije bio kriptiran. Pregledom sadržaja CD-a utvrđeno je da su prenijete dvije datoteke čiji slogovi ne sadrže podatke koji pripadaju posebnim kategorijama. Na temelju toga utvrđeno je da medij za prijenos osobnih podataka ne podliježe Uredbi o načinu čuvanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka.

Tijekom nadzora izvršen je uvid u ugovor o međusobnim pravima i obvezama u upravljanju Fondom hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji koji je sklopljen 21.01.2005. godine između Upravnog odbora Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i društva za upravljanje Fondom hrvatskih branitelja iz domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Erste invest d.o.o.).Uvidom u navedeni Ugovor utvrđeno je kako su istim ugovorom uređena međusobna prava i obveze Fonda i trgovačkog društva za upravljanje fondom, način raspolaganja i upravljanja imovinom Fonda, visina naknade i dr.

Također utvrđeno je da je Statutom Fonda hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji regulirana poslovna tajna te da se poslovnom tajnom reguliraju naročito podaci o vlasnicima udjela, o veličini i vrijednosti udjela ili ostvarenoj dobiti u Fondu.

Povodom obavljenog nadzora Agencija je dala mišljenje i preporuke u smislu odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti osobnih podataka da ministarstvo kao voditelj zbirke osobnih podataka zaključi ugovor s trgovačkim društvom Erste-Invest d.o.o. u koji će biti ugrađena klauzula o dostavljanju drugim korisnicima osobnih podataka, zabrani prosljeđivanja osobnih podataka, npr. unutar članica Erste Grupe i osiguranje osobnih podataka od slučajne ili namjerne zlouporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe, utvrđivanje obveze osoba koje su zaposlene u obradi podatka na čuvanje tajnosti podataka, a sve u cilju zaštite osobnih podataka vlasnika udjela u Fondu i njihove povrede od strane trgovačkog društva Erste-invest d.o.o.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti postupilo je po preporuci Agencije na način da je u smislu čl. 10. Zakona o zaštiti osobnih podataka zaključilo dana 19. studenog 2007. godine Ugovor o zaštiti tajnosti podataka sa Erste – Invest d.o.o., a u njemu su unesene odredbe koje u potpunosti uvažavaju zaštitu osobnih podataka..

Vežano uz podnesen zahtjev za zaštitu prava Agencija je odbila zahtjev HVIDRE kao neosnovan, budući da iz provedenog nadzora i iz cjelokupno provedenog postupka proizlazi da nije došlo do povrede odredbi Zakona o zaštiti osobnih podataka, s obzirom da za prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka postoji zakon kao pravni temelj u smislu odredbe članka 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

1.4 Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

U ovom sektoru obavljeno je nekoliko nadzora informatičkih sustava u ministarstvu, pojedinim školama te Gradskom uredu za obrazovanje i šport. Predmet nadzora bili su

informatički sustavi u kojima se čuvaju i obrađuju osobni podaci o učenicima i zaposlenicima kao i način njihova prosljeđivanja ostalim subjektima u sustavu školstva.

Ovaj projekt u početnoj je fazi primjene te će Agencija uz data mišljenja i prijedloge dalje nadzirati aktivnosti unutar projekta.

1.5 Ministarstvo pravosuđa

Izvršen je nadzor u Upravi za kazneno pravo o zbirci podataka Kaznena evidencija koja se vodi u elektroničkom sustavu (sustav EOP-a) i u ručnom obliku (sustav kartoteke). U zbirci osobnih podataka sadržani su osobni podaci propisani Pravilnikom o kaznenoj evidenciji. Podatke za kaznenu evidenciju dostavljaju prvostupanjski sudovi, ostali sudovi, Odjel za izvršenje kaznenih sankcija te Odjel za pomilovanja Ministarstva pravosuđa. Osobni podaci dostavljaju se na originalnim primjercima Obrasca br. 1. koji je propisan Pravilnikom o kaznenoj evidenciji. Obrasci se dostavljaju poštom, koja se dostavlja u Odjel za kaznene evidencije dva puta dnevno. Podaci se unose u zbirku osobnih podataka isti dan, a eventualno sljedeći dan za poštu koja se zaprima poslijepodne.

Podaci se čuvaju u sustavu kartoteke, u prostoriji koja ima ograničeni pristup. Podaci se također čuvaju u elektroničkom obliku. Davanje podatka iz kaznene evidencije provodi se sukladno odredbi članka 86. Kaznenog zakona. Podaci iz kaznene evidencije daju se državnim tijelima na njihov zahtjev, koji se dostavlja na propisanom obrascu. Ministarstvo pravosuđa daje podatke iz kaznene evidencije u okviru postavljenog zahtjeva, primjerice ukoliko tijelo državne vlasti traži podatke o izrečenoj mjeri obavljanja određene djelatnosti Ministarstvo pravosuđa dostavlja odgovor sukladno postavljenom zahtjevu. U informacijskom sustavu vodi se evidencija o izdanim uvjerenjima. Ispitanici mogu dobiti podatke iz kaznene evidencije, ako dokažu da su im ti podaci potrebni radi ostvarivanja prava u stranoj državi. Osobni podaci se iznose iz Republike Hrvatske za potrebe Interpola i sudova i državnih odvjetništava radi progona počinitelja kaznenih djela.

Ručna arhiva se trajno čuva u obliku pasivnih dosjea. Sukladno mišljenju Hrvatskog državnog arhiva, prosinac 2005. godine ovo gradivo treba čuvati, a razlozi za to su u specifičnoj organizaciji dokumentacije, koja je sistematizirana na način koji ne postoji kod nijednog drugog stvaratelja, a koji bi budućim istraživačima raznih usmjerenja (suci, odvjetnici, sociolozi, Pravni fakultet i dr.) mogao koristiti isključivo u znanstvene svrhe. Predmetno gradivo jest arhivsko gradivo, ali nije javno arhivsko gradivo.

Elektroničko brisanje provodi se temeljem rješenja o rehabilitaciji.

Što se tiče informacijske sigurnosti nadzorom je također utvrđeno da treba doraditi sigurnosnu politiku o zaštiti informacijskog sustava, pisane pravilnike, uredbe ili pravila o provedbi mjera sigurnosti IS, određivanju ovlasti i odgovornosti, primjerenom korištenju elektroničke pošte i Interneta i dr.

Državno odvjetništvo RH

Vezano uz potpisivanje Sporazuma o suradnji između Republike Hrvatske i Ureda Europske unije za pravosudnu suradnju (Eurojust) te obzirom na zadatke i obveze koje se iz Sporazuma odnose na Agenciju održani su radni sastanci u Državnom odvjetništvu RH na temu zaštite osobnih podataka radi cjelovitijeg uvida u rad i funkcioniranje državnih odvjetništava. Iz

izvješća predstavnika Eurojusta nakon njihovog radnog posjeta RH razvidno je da je Agencija spremna i sposobna odgovorno odraditi svoj dio zadataka iz navedenog sporazuma, a što će se svake godine utvrđivati i provjeravati najmanje jednom godišnje dolaskom njihovih predstavnika u RH. S tim u svezi potom je obavljen i nadzor nad obradom osobnih podataka u Općinskom državnom odvjetništvu u Zagrebu – Kazneni odjel.

Predmetom nadzora bile su zbirke osobnih podataka koje vode u ovom Odjelu. Cilj ovog nadzora bio je u neposrednom kontaktu utvrditi provođenje zaštite osobnih podataka vezano uz prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka u svrhu kaznenog progona počinitelja kaznenih djela te prikupljanje i daljnja obrada osobnih podataka zaposlenika sukladno Zakonu o Zaštiti osobnih podataka.

U tijeku nadzora utvrđeno je da je rad državnog odvjetništva propisan Zakonom o državnom odvjetništvu („NN“ broj 51/01,153/02,16/07 i 20/07) te Pravilnikom o unutarnjem poslovanju u državnim odvjetništvima („NN“ broj 106/02) kojim su između ostalog propisana pravila o uredskom poslovanju, vođenju upisnika i pomoćnih knjiga, vođenju evidencija, obrazaca za rad, priopćenja za javnost i dr. Neposrednim uvidom utvrđeno je da se vođenje zbirki podataka osobnih podataka obavlja ručno u obliku spisa predmeta, da se spisi čuvaju u Općoj pisarnici, a dovršeni spisi u Arhivi. Svi spisi upisuju se u upisnike koji se vode sukladno Pravilniku o unutarnjem poslovanju. Klasificirani spisi čuvaju se u posebnim ormarima kod pojedinih zamjenika državnih odvjetnika kojima su dodijeljeni u rad. Dodjeljivanje spisa u rad pojedinih zamjenicima državnog odvjetnika i drugim službenicima bilježi se na način da se na posebnom obrascu upisuje dodjela predmeta u rad. Pristup spisima se strogo kontrolirana način da pristup istima imaju samo osobe koje rade na predmetu, a svaki uvid u spis posebno se bilježi na omotu spisa.

Utvrđeno je da se zaštita podataka provodi prema razrađenim i utvrđenim pravilima.

Tehničke mjere zaštite i sigurnosti osigurane su na način da ulaz u zgradu strogo kontrolira pravosudni policajac i portir te se bilježi svaki ulaz u zgradu.

Izlučivanje spisa i uništavanje obavlja se po propisanoj proceduri – Pravilniku o arhiviranju i arhivskoj građi.

U tijeku nadzora naložena je uspostava i dostava evidencija u Središnji registar.

Isticanje MBG-a u Sudskom registru trgovačkih sudova

Nakon upozorenja Agencije Trgovačkom sudu da se u sudskom registru iskazuju podaci o MBG-u osoba ovlaštenih za zastupanje trgovačkih društava i članova nadzornih odbora, te da se sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru („NN“ 54/05) MBG više ne iskazuje u sudskom registru, Trgovački sud izvršio je brisanje podataka o MBG-u iz sudskog registra.

1.6 Ministarstvo financija

Tehničke mjere zaštite su na vrlo visokom stupnju te postoje pisani pravilnici i postupci vezani uz informacijsku sigurnost.

1.7 Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva

Obavljenim nadzorima u ministarstvu u svim upravama koje obrađuju osobne podatke utvrđeno je da ovo ministarstvo vodi više od četrdeset zbirke osobnih podataka, da na području zaštite osobnih podataka ima mnogo obveza te da još nisu u potpunosti uspostavljene i dostavljene evidencije o zbirkama osobnih podataka.

2. Lokalna uprava i samouprava

Obavljenim nadzorima u sektoru lokalne uprave i samouprave utvrđeno je da kod dijela subjekata nisu uspostavljene evidencije o zbirkama osobnih podataka, te je stoga naložena uspostava i dostava svih evidencija o zbirkama osobnih podataka.

Također su nadzirane poduzete mjere zaštite sustava za obradu osobnih podataka u gradskim upravama. U tijeku nadzora utvrđeni su različiti stupnjevi zaštite osobnih podataka koji se također kreću od izvanrednih, vrlo visokih stupnjeva zaštite gdje je izrađena sigurnosna politika o zaštiti informacijskog sustava (primjerice: Grad Rijeka) preko nepotpunih gdje uglavnom nedostaju pisani pravilnici, uredbe, smjernice, upute, procedure za provođenje sigurnosnih mjera (primjerice; Grad Split, Varaždin) do loših mjera zaštite osobnih podataka gdje uz nedostajanje pisanih akata postoje i pojedinačne primjedbe u vezi s nedostacima u tehničkim mjerama zaštite (primjerice: Grad Sisak, Čakovec).

3. Sektor zdravstva i socijalne skrbi

Krajem 2006. godine i tijekom 2007. godine predmetom nadzora bili su također informatički sustavi u kojima se čuvaju i obrađuju posebne kategorije osobnih podataka o zdravlju kao i način njihova prosljeđivanja ostalim ustanovama u zdravstvu. Nadzorom je utvrđeno da u velikim sustavima državnih bolnica ne postoji generalna slika o vrsti informatičkih sustava u kojima se čuvaju osobni podaci o zdravlju pacijenata. Ovo se prvenstveno odnosi na KBC Zagreb zajedno s njegovim mnogobrojnim zavodima koji funkcioniraju kao male nezavisne jedinice. Također je utvrđeno da postojeći informatički sustavi s bazama podataka o zdravlju pacijenata nemaju odgovarajuću razinu tehničke zaštite.

Zbog povezanosti bolnica kao javnih ustanova i Ministarstva zdravstva nije moguća bilo kakva ozbiljnija kampanja po pitanju zaštite osobnih podataka bez uključivanja ministarstva kao predlagača izmjena zakona i podzakonskih akata.

Stoga je potrebno pokrenuti projekt izmjene zakona i pravilnika u zdravstvu na način da se isti usklade sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka pa je na tu temu održan inicijalni sastanak predstavnika Ministarstva zdravstva i predstavnika Agencije.

Informacijska sigurnost je u zdravstvenim ustanovama vezana uz financijske mogućnosti pa postoje velike razlike u stupnju dosegnute sigurnosti kod pojedinih ustanova.

4. Sektor gospodarstva

-obrada biometrijskih podataka -

Kod ovakve obrade osobnih podataka voditelji zbirke (primjerice: trgovačko društvo ACI marina Opatija i podružnica ACI marina Rovinj) nisu imali privolu radnika kao pravni temelj

za obradu osobnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka. U vezi navedenog naloženo je pribavljanje privole zaposlenika u svrhu uzimanja otiska prsta posebnom metodom biometrije kao pravnog temelja za obradu osobnih podataka (čl. 7. st. 1. podst. 1. Zakona o zaštiti osobnih podataka), a isto tako su voditelji zbirke osobnih podataka upozoreni da su dužni prethodno informirati radnike o svrsi obrade osobnih podataka u smislu odredbe čl. 9. istog Zakona.

- video nadzor -

U ovom sektoru obavljeno je i nekoliko nadzora vezano uz obradu osobnih podataka putem video kamera. U provedenim postupcima utvrđeno je da nije došlo do povreda odredi Zakona o zaštiti osobnih podataka, budući da svrha postavljanja video nadzora nije prikupljanje podataka o radnicima, već tehnička zaštita objekta (primjerice: trgovačko društvo Cedevita d.o.o. Zagreb).

5. Sektor trgovine

-prekomjerno prikupljanje osobnih podataka -

Nadzorom obavljenim na prodajnim mjestima koja su u vlasništvu trgovačkog društva NAMA d.d.-u stečaju, Kerum d.o.o., Hipermarketi coop d.o.o., MAGMA d.d. i Konzum d.d. utvrđeno je slijedeće:

Određene trgovine plaćanjem računa kreditnom karticom osim kroz POS uređaj (koji je namijenjen za plaćanje) provlače karticu i kroz čitač na kasi, te na taj način stvaraju u informacijskom sustavu zbirku osobnih podataka o kupcima.

Time je utvrđena povreda zakona u informacijskom sustavu te je rješenjem trgovačkim društvima zabranjeno stvaranje zbirke osobnih podataka u vlastitom informacijskom sustavu i naloženo brisanje osobnih podataka kupaca iz informacijskog sustava.

6. Financijski sektor

Nadzorima su bila obuhvaćena trgovačka društva koja se bave poslovima leasinga (primjerice: Euroleasing, Optima leasing BKS leasing, Z Plus leasing, Locat leasing Croatia, Porsche leasing i dr.), banke, Trgovačka društva koja se bave procjenom nekretnina na tržištu (primjerice: ZANE nekretnine, PBZ nekretnine, Hypo Alpe –Adria – nekretnine i dr.). Nadzorom je utvrđeno da nisu uspostavljene evidencije o zbirkama osobnih podataka – naložena je uspostava i dostava svih evidencija o zbirkama osobnih podataka. Također, naloženo je usklađivanje obrazaca temeljem kojih se prikupljaju osobni podaci u skladu s odredbama čl. 6. 7. i 9. Zakona o zaštiti osobnih podataka te dostava usklađenih obrazaca na uvid Agenciji.

U trgovačkim društvima koja se bave poslovima leasinga također se bazirao i na formiranju tzv. „crnih lista“ odnosno razmjenu osobnih podataka između pojedinih leasing društava o neurednim klijentima. Cilj takvog nadzora bilo je utvrđivanje postojanja tzv. „crnih lista“ odnosno razmjene podataka o neurednim klijentima. U tijeku nadzora utvrđeno je postojanje takve liste kod trgovačkog društva Euroleasing.

Budući da nije postojao pravni osnov za takvu obradu podataka u ovom slučaju pisana privola ispitanika naloženo je brisanje podataka koji se nalaze na listi. Podaci su pobrisani u tijeku nadzora.

U ovom sektoru provedeni su i nadzori vezani uz informacijsku sigurnost obrade osobnih podataka. Nadziranjem poduzetih tehničkih, kadrovskih, organizacijskih i sigurnosnih mjera zaštite sustava za obradu osobnih podataka utvrđeno je da je u ovom sektoru postignuta visoka razina informacijske sigurnosti. Kod većine voditelja zbirke izrađena su Sigurnosne politike (primjerice: banke) koje su popraćene pravilnicima ili uredbama, smjernicama, uputama i procedurama sa pripadajućim zadacima, odgovornostima i sankcijama i koje se korektno provode. Također osigurane su i sve sigurnosne tehničke mjere zaštite.

7. Sektor Kulture

Kazalištima je naloženo da obrazac putem kojeg prikupljaju osobne podatke pretplatnika i podatke o honorarnim suradnicima usklade s odredbama članka 6., 7. i 9. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

8. Sektor obrazovanja

Utvrđeno je da su škole već razvile svoje aplikacije pomoću kojih su održavale bazu podataka učenika. Takve aplikacije se prenose na centralni sustav e-Matice.

9. Sektor znanosti

Obrada osobnih podataka u znanstvene svrhe obavlja se u skladu sa zakonom o zaštiti osobnih podataka.

10. Ostalo

Predmet nadzora bile su zbirke osobnih podataka koje vode agencije za istraživanje javnog mnijenja (primjerice: Valikon d.o.o. Zagreb, AC Nielsen d.o.o., Zagreb, Agencija Puls), turističke agencije i dr. U tijeku nadzora utvrđeno je da nisu uspostavljene evidencije o zbirkama osobnih podataka – naložena uspostava i dostava u središnji registar svih evidencija o zbirkama osobnih podataka.

Postupanje po zahtjevima za zaštitu prava

Uspoređujući broj podnesenih zahtjeva za zaštitu prava odnosno pritužbi građana u 2007. godini u odnosu na 2006. godinu bilježi se porast za 88% .

Vezano uz podnesene zahtjeve za zaštitu prava na zaštitu osobnih podataka i pritužbe građana, sindikata, udruga i trećih osoba provedeno je 14 izravnih nadzora glede utvrđivanja povreda navedenih u zahtjevima.

-davanje na korištenje MBG-a drugim korisnicima -

Izvršeni su nadzori kod voditelja zbirke (Hrvatska pošta d.d., HEP-ODS d.o.o., Elektra, Knjižnice grada Zagreba) u vezi davanja na korištenje MBG-a radnika trgovačkom društvu

Konzum u svrhu izdavanja bonova za uskrnicu. Budući da ni u ovom slučaju nije postojala privola zaposlenih kao o pravni temelj za takvu obradu osobnih podataka donesena su rješenja o zabrani daljnjeg prosljeđivanja podatka o MBG radnika te je naloženo trgovačkom društvu Konzum brisanje dostavljenih podataka o MBG-u.

Agencija je također postupala po pritužbi građanina vezano uz davanje na korištenje MBG-a građanina od strane NN djelatnika MUP-a, Odjela temeljne policije, grupi građana. U provedenom postupku je utvrđeno da je došlo do povrede Zakona od strane NN djelatnika MUP-a, Odjela temeljne policije. Utvrđeno je da je djelatnik policije neovlašteno dao na korištenje matični broj građana grupi građana koji nisu korisnici matičnog broja u smislu odredbi čl. 11. Zakona o zaštiti osobnih podataka. U svezi navedenoga doneseno je rješenje o osnovanosti zahtjeva za zaštitu prava te je zabranjeno Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Hrvatske davanje na korištenje MBG-a suprotno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

-davanje na korištenje osobnih podataka drugim korisnicima -

Isto tako po pritužbama građana Agencija je zabranila trgovačkom društvu Zagrebački holding d.o.o. davanje na korištenje osobnih podataka korisnika usluge Podružnica Čistoća trgovačkom društvu Diners clubu Adriatic d.d., a trgovačkom društvu Diners Club Adriatic naloženo je brisanje osobnih podataka korisnika usluga Zagrebačkog holdinga podružnice Čistoća, prikupljenih protivno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

- isticanje MBG-a na natjecateljskoj iskaznici -

Postupajući po pritužbi HUZPP, Podružnice Krapinsko-zagorske županije, Agencija je zabranila prikupljanje i daljnju obradu MBG-a u svrhu iskazivanja na natjecateljskoj iskaznici Hrvatskog športsko- ribolovnog saveza te naložila brisanje podataka o MBG-u sa natjecateljske iskaznice.

- isticanje fotografije s imenom i prezimenom zaposlenika -

Po pritužbi Nezavisnog cestarskog sindikata zaposlenih Agencija je trgovačkom društvu Hrvatske autoceste zabranila obradu osobnih podataka zaposlenika koja se sastojala od isticanja fotografije s imenom i prezimenom zaposlenika na staklenoj stjenci naplatnih kućica te naložila uklanjanje fotografija s imenima i prezimenima iz naplatnih kućica.

Na web stranicama Agencije objavit će se dio nalaza nadzora:

- isticanje fotografija učenika osnovnih škola u lokalnom tisku „ Novi foji“ na području Labinštine (po pritužbi Pravobraniteljice za djecu)
- video nadzor (po pritužbi Strukovnog sindikata radnika HEP-a „ TEHNOS“ a vezano uz obradu osobnih podataka putem video kamera)
- tzv. „crne liste“ (po pritužbi građana vezanih uz Sustav razmjene informacija (SRI) među bankama)
- davanje na korištenje osobnih podataka radnika u postupcima javne nabave (zahtjeva za zaštitu prava trgovačkog društva AKD - zaštita d.o.o).

- isticanje osobnih podataka o dužnicima na oglasnoj ploči zgrade -

U provedenom postupku temeljem podnijetog zahtjeva za zaštitu prava na zaštitu osobnih podataka, a vezano uz isticanje osobnih podataka o dugovanju stanara na ime pričuve na oglasnoj ploči stambene zgrade zabranjena je obrada osobnih podataka koja se sastoji od činjenja dostupnim osobnih podataka i dugovanju te je naloženo predstavniku suvlasnika stambene zgrade uklanjanje osobnih podataka s oglasne ploče stambene zgrade.

- objava osobnih podataka na blogu -

U provedenom postupku temeljem podnijetog zahtjeva za zaštitu prava na zaštitu osobnih podataka, a vezano za objavu osobnih podataka na blogu utvrđena je povreda zakona te je naloženo vlasniku portala brisanje sadržaja bloga.

Od ukupno 46 zahtjeva za zaštitu prava u ovom izvještajnom razdoblju riješeno je 32 zahtjeva i 6 zahtjeva iz prošlog razdoblja, dok je 14 zahtjeva još u postupku.

SREDIŠNJI REGISTAR

Vođenje javno dostupnog Središnjeg registra evidencija zbirki osobnih podataka je jedna od Zakonom o zaštiti osobnih podataka propisanih obveza Agencije.

Središnji registar je uspostavljen kao računalna baza podataka koja je kroz internetsku aplikaciju javno dostupna 24 sata dnevno. Prije uspostave Središnjeg registra postupci i procedure za rad nisu postojali, nego su uspostavljeni i prilagođavani u hodu. Zbog toga je bilo neophodno tijekom prve dvije godine rada napraviti neke izmjene i dopune u radu same aplikacije. Neke dodatne funkcionalnosti, kao što je upotreba digitalnog potpisa, će tek biti uvedene u sustav tijekom sljedećih godina.

Ukupno je tijekom 2007. godine urudžbirano i obrađeno 5754 predmeta izravno vezanih uz Središnji registar (evidencije, nevaljane evidencije, registracije voditelja).

U radu sa Središnjim registrom nema nikakvih zaostataka niti čekanja u svakodnevnom poslu.

Statistika evidencija o zbirkama osobnih podataka

Tijekom 2007. godine u Središnji registar je uneseno ukupno 4488 formalno ispravnih evidencija, od toga 2.340 novih evidencija, a 2.148 unesenih evidencija su dostavljene kao izmjena ili dopuna ranije dostavljenih evidencija.

Od voditelja zbirki koji su na papiru dostavili evidencije u kojima su postojali formalni nedostaci te nisu mogle biti unesene u bazu podataka, je pismeno zatraženo da pošalje ispravne evidencije uz detaljan opis nedostataka. Tijekom 2007. godine zaprimljena je 101 formalno neispravna evidencija.

Na kraju dana 31. prosinca 2007. u Središnjem registru je bila unesena 6073 aktivna evidencija.

Po načinu dostave elektronskim putem je uneseno 90,5% svih dostavljenih evidencija, a na papiru (poštom) je dostavljeno 9,5% evidencija.

11. MĐUNARODNA KONFERENCIJA U ZADRU (4. – 6. lipnja 2007.)

Agencija za zaštitu osobnih podataka je organizirala Konferenciju povjerenika za zaštitu osobnih podataka zemalja srednje i istočne Europe koja se stalno, najmanje jednom godišnje, održava u jednoj od zemalja naznačenih regija. Počevši od prve, održane u Poljskoj, na kojoj su sudjelovale zemlje tadašnji kandidati za članstvo u EU i nakon ulaska u članstvo u EU sve zemlje iz regije su Deklaracijom iz Smolenica (Slovačka – 2005.) izrazile privrženost na stalnu međusobnu suradnju i pomoć u djelatnosti zaštite osobnih podataka kako novim članicama EU tako i zemljama kandidatima za članstvo u EU.

Konferencija je održana u Zadru pod pokroviteljstvom predsjednika Hrvatskog sabora, gospodina Vladimira Šeksa, a istu je govorom dobrodošlice otvorila gospođa Mirjana Brnadić, izaslanica predsjednika Hrvatskog sabora.

Na kraju sudionici konferencije su donijeli sljedeći zaključak:

SAŽETAK 9.KONFERENCIJE POVJERENIKA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA SREDNJE I ISTOČNE EUROPE

2001. godine, povjerenici za zaštitu osobnih podataka Srednje i Istočne Europe odlučili su redovito se sastajati kako bi razmatrali više pitanja od zajedničkog interesa.

9. Konferencija povjerenika za zaštitu osobnih podataka SIE održan je u Zadru, od 4. do 6. lipnja 2007. Na njemu su sudjelovale sljedeće zemlje: Bugarska, Češka Republika, Republika Estonija, Republika Hrvatska, Republika Latvija, Litva, Mađarska, Makedonija, Poljska, Rumunjska, Slovačka Republika i Slovenija. One su pozdravile Sloveniju kao novu sudionicu, te Bosnu i Hercegovinu kao promatrača.

Tijekom ove konferencije obuhvaćena su neka pitanja od općeg interesa za sve sudionike:

- Schengenski protokol i provedba pravne stečevine (*acquis*);
- Zaštita podataka u 3. stupu;
- Zaštita podataka i transparentnost
- Što je sve učinjeno u vezi s "elektroničkim zdravstvenim karticama" (*e-health cards*);
- Nove tehnologije itd.

O tim se pitanjima raspravljalo na 9. Konferenciji, te su sudionici bili suglasni glede potrebe za budućom suradnjom povezanom s ovim i drugim temama što imaju sličnu podlogu i od zajedničkog su interesa.

Svrha je ovih konferencija pružiti potporu nekim zemljama kandidatkinjama, kao i novim članicama EU-a, razmjenjivati iskustva i informacije, podizati stupanj svijesti šire javnosti o važnosti zaštite podataka, kako za nju, tako i za stručnjake, te - što je najvažnije - nastaviti proces usklađivanja sa zakonima EU-a.

Povjerenici su se ujedno složili da će se i dalje sastajati jednom godišnje radi razmjene primjera najuspješnije prakse u svezi s problemima na području zaštite osobnih podataka.

Izaslanstva izražavaju zahvalost hrvatskom domaćinu, ravnatelju Agencije za zaštitu osobnih podataka g. Franji Lacku i njegovim djelatnicima. Ujedno čestitaju na uspješnoj organizaciji Konferencije u Zadru.

12. JAVNOST RADA

Mediji

Agencija za zaštitu osobnih podataka kao tijelo javne vlasti odgovaralo je na sve upite građana i medija vezanih uz pitanja na području zaštite osobnih podataka i privatnosti.

Tijekom 2007. godine Agencija je odgovorila na niz medijskih upita pristiglih u najvećem broju iz tiskovnih medija, ali se istovremeno odazivala upitima sa TV-a i radija, dajući intervju i odgovore za javnost.

Upiti su uglavnom bili vezani uz teme poput tajnosti osobnih podataka i mogućnosti objave istih na temelju raznih osnova (poput javne objave imena i prezimena učenika osnovnih i srednjih škola te studenata, objave imena roditelja u novinama i si.), matičnog broja građana, informacijske sigurnosti, uvida u popise birača od strane političkih stranaka (u kojima je uz ime i prezime navedena i nacionalnost birača), te objavu Registra hrvatskih branitelja.

Agencija je uvijek nastojala pravovremeno udovoljiti upitima medija kao i obavještavati o svim važnijim događanjima, kako bi podigla svijest građana o postojanju institucije kojoj se mogu obratiti za mišljenje u slučaju kršenja njihovog prava na privatnost kao jednog od temeljnih ljudskih prava.

Obilježavanjem Europskog dana zaštite osobnih podataka u 2007. godini građani su dobili priliku na info-štanu postavljenom u Centru Kaptol izravno razgovarati s pravnim i informatičkim stručnjacima o aktivnostima Agencije, ali i njihovom pravu na privatnost. O spomenutom događanju bila je obaviještena većina tiskovnih medija, ali i televizijskih i radijskih medijskih kuća.

U Europskom domu održan je Okrugli Stol pod nazivom "Zaštita osobnih podataka i pravo na pristup informacijama" u organizaciji Agencije za zaštitu osobnih podataka i Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske.

Agencija je izdala i više brošura: „Zaštita osobnih podataka – prava građana“, Zakonske obveze voditelja zbirke osobnih podataka“ i dr.

Predstavnici agencije sudjelovali su također na više okruglih stolova, seminara i radionica posvećenih temama koje obuhvaćaju i zaštitu osobnih podataka i privatnosti. Održano je više seminara o zaštiti osobnih podataka, kao i informacijske sigurnosti u okviru zaštite osobnih podataka.

Agencija se javnosti predstavlja i svojim web stranicama na internetu (www.azop.hr). Izradom novih aplikacija i kadrovskim rješenjima za drugu polovicu 2008. godine planira se znatno poboljšanje na tom vidu predstavljanja.

Prezentacija i predavanja na seminarima održani su 22.-24. travnja 2007. godine u Vodicama u organizaciji Zajednice osnovnih škola Republike Hrvatske.

Info-telefon

Radnim danom od 10-12 sati otvoren je info telefon za pravna pitanja. Prema kronološkom izlistu prometa na ovom broju ustanovljeno je kako je tijekom 2007. godine ostvareno 727 poziva u razdoblju od 10-12 sati.

Pozivi na info-telefon s obzirom na subjekte koji su ih postavljali pretežito su dolazili od predstavnika pravnih osoba koji postotak od ukupnog broja poziva je varirao i kretao se u rasponu od cca 70-80%. Slijedom istoga, ostatak poziva na info-telefon bio je postavljen od strane fizičkih osoba gdje se postotak njihovih upita u odnosu na ukupan broj kretao u rasponu cca 20-30%.

Tematski upiti na info-telefonu uglavnom su se odnosili na:

- Prikupljanje podataka (primjerice o učenicima škola, biračima koji sudjeluju na izborima i sl.)
- Davanje podataka na korištenje – tko može biti korisnik, kome se podaci smiju dati na korištenje (primjerice PU smije koristiti MBG jer se radi o korištenje u službene svrhe)
- Obveze voditelja zbirke osobnih podataka (tko je voditelj zbirke, što je zbirka, a što evidencija, kako se registrirati kao voditelj zbirke)
- Prava ispitanika i zaštita prava ispitanika (primjerice zaposlenica tvrtke koja se bavi telekomunikacijama zanima se da li je dozvoljeno uzimanje otiska prsta od strane poslodavca u svrhu pristupa bazi podataka o zaposlenima)
- Upiti u vezi Zakona o pravu na pristup informacijama
- Upiti vezani uz inozemni transfer osobnih podataka
- Ostalo (zaštita podataka i nove tehnologije – primjerice videonadzor, e-trgovina i sl.)

13. IPA-2007 PROJEKT „JAČANJE KAPACITETA AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA“

Predpristupni program IPA (*Instrument for Pre-Accession Assistance*) uspostavljen je Uredbom Vijeća EU, a osnovni ciljevi programa su pomoć državama kandidatkinjama i državama potencijalnim kandidatkinjama u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva i provedbi pravne stečevine EU, te priprema za korištenje strukturnih i Kohezijskog fonda.

Agencija je u okviru programa IPA-2007 prijavila projekt naziva "Jačanje kapaciteta Agencije za zaštitu osobnih podataka" koji je prihvaćen od EK kao primarnog davatelja sredstava. U suradnji sa Središnjim državnim uredom za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, nacionalnim koordinatorom za EU fondove provodi se faza programiranja.

Ciljevi projekta definirani su sukladno Izvješću EK o napretku za 2006. godinu u dijelu koji se odnosi na zaštitu osobnih podataka kao i uputama EK datim tijekom screeninga.

Projekt se sastoji od dvije komponente: pravne i tehničke i njegova ukupna vrijednost iznosi 2.080.000 €. Dio od 730.000 € će biti potrošen na nabavku opreme koja uključuje: hardware (oprema za edukacijski centar, za back-up lokaciju, te obnovu korisničkih računala) i više software-skih rješenja kojima je cilj poboljšati samu IT infrastrukturu Agencije, poslovne procese, a u konačnici implementaciju međunarodnog standarda za informacijsku sigurnost ISO 27001.

Dio od 1.350.000 € osiguran je za usklađenje s EU Direktivom 95/46/EC, edukaciju kako trenera koji će se baviti treningom službenika za zaštitu osobnih podataka tako i edukacijama

vezanim uz informacijsku sigurnost. Predviđene su i promidžbene kampanje u funkciji jačanja svijesti o potrebi zaštite osobnih podataka.

U ukupnom iznosu EU sudjeluje s 1.897.500 € bezpovratnih sredstava, dok dio od 182.500 € Agencija treba osigurati iz proračunskih sredstava.

14. ZAKLJUČAK

2007. godina je označila potvrđivanje Agencije za zaštitu osobnih podataka kao subjekta nadzora i partnera u zaštiti privatnosti. Mnoge nove obveze koje je Agencija dobila potvrđuju da se RH i na području zaštite osobnih podataka uključila u načine i oblike djelovanja, traženja najboljih rješenja na mnoge izazove i ukupnim djelovanjem koje se traži od jedne buduće članice EU.

Za određen broj propisa sada se pravovremeno traži i od Agencije pravovremeno dobiva mišljenje o zaštiti osobnih podataka u tim propisima. S obzirom na ulogu Hrvatskog sabora u procesu donošenja propisa u ovom je izvješću ta mišljeja bilo nepotrebno nabrajati. Predstavnici Agencije su konstruktivni i odgovorni članovi mnogih radnih grupa i dužni su voditi računa o uključivanju zaštite osobnih podataka u međunarodnim ugovorima, sporazumima i propisima.

Prema izvješćima stručnjaka iz EU stalni napredak i razvoj zaštite osobnih podataka u RH te Agencije kao nadzornog tijela je očit i nije upitan. Međutim, svi ciljevi i zadaci nisu u potpunosti ostvareni. Podizanje svijesti građana, povećanje odgovornosti obveznika u zaštiti i primjeni privatnosti i povećanje informacijske sigurnosti, edukacija mladih o značaju ovog područja i dobro i učinkovito djelovanje na ispunjavanju obveza buduće članice EU su glavni predstojeći zadaci u narednom periodu.

Kroz ostvarenje projekta iz programa IPA Agencija bi trebala dosegnuti najvišu razinu osposobljenosti svog stručnog kadra, dovršiti opremanje IT strukture, te implementirati međunarodnu normu za informacijsku sigurnost.